

Република Српска
Град Бања Лука
Градоначелник
Градска управа
Одјељење за привреду
Трг српских владара 1, Бања Лука

Број: 02-30-26/2019

**Мишљење уз Информацију о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука
и раду органа управљања у 2018. години**

Бањалука, јули 2019. године

Програмом рада Скупштине града Бањалуке за 2019. годину предвиђено је да се у другом тромјесечју 2019. године разматра на сједници Скупштине града Информација о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука и раду органа управљања у 2018. години. На 39. сједници Управног одбора Друштва, која је одржана 21.05.2019. године, утврђени су, Одлуком бр. 1893-3/19, Финансијски извјештаји „Чистоћа“ а.д. Бањалука за 2018. годину и Извјештај о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука за 2018. годину, који су разматрани и усвојени на 19. годишњој сједници Скупштине акционара Друштва, која је одржана 27.06.2019. године.

Мишљење Одјељења за привреду засновано је на анализи остварених натуралних и финансијских резултата пословања, исказаних у финансијским извјештајима „Чистоћа“ а.д. Бањалука за 2018. годину и Информацији о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука и раду органа управљања у 2018. години, а који су представљени у сљедећем прегледу:

Ред. број	Елементи привређивања	Јед. мјере	Остварено у				Индекс 5:4
			Претходној години (2017.)		Извјештајном периоду (2018.)		
1	2	3	4		5		6
1	Натурални обим услуга, према врстама комунал. услуга						
а	Чишћење и прање јавних површина-јавна хигијена	м ²	92.723.740		82.024.383		88,5
б	Прикупљање и одвоз комуналног отпада од домаћинства	тона	59.969		63.052		105,1
в	Прикупљање и одвоз комуналног отпада од пословних потрошача	контеј-тура	5.324		5.732		107,7
г	Зимска служба						
	Машински рад	h	6.272		6.913		110,2
	Мануелни рад	h	18.555		19.714		106,2
2	Укупан приход	КМ	10.799.097		10.907.227		101,0
3	Укупни расходи	КМ	100,0%	10.022.106	100,0%	10.354.702	103,3
а	Трошкови сиров. и материјала	КМ	5,6%	559.841	5,5%	570.871	102,0
б	Трошкови горива и енергије		6,0%	597.371	7,0%	724.816	121,3
в	Трошкови амортизац. и резерв.	КМ	11,2%	1.118.794	10,7%	1.104.725	98,7
г	Трошкови производних услуга	КМ	21,8%	2.187.755	24,5%	2.531.451	115,7
д	Трошкови бруто зарада и бруто накнада	КМ	27,5%	2.757.059	29,7%	3.076.480	111,6
ђ	Остали лични расходи	КМ	5,1%	514.059	6,1%	632.392	123,0
е	Расходи по основу исправ. вриј. и отписа потраживања	КМ	7,2%	727.003	6,0%	625.421	86,0
ж	Нематеријални трошкови без пореза и доприноса	КМ	11,0%	1.099.149	4,4%	459.070	41,8
з	Остали трошкови пословања	КМ	4,6%	461.075	6,1%	629.476	136,5
4	Бруто добит	КМ	776.991		552.525		71,1
4а	Бруто губитак	КМ	-		-		-
5	Просјечан број радника на бази часова рада		202		228		112,9

5a	Просјечан број радника на бази стања крајем мјесеца		202	230	113,9
6	Просјечно испл. мјесечна нето зарада по раднику	КМ	648	703	108,5
7	Вриједност реализованих инвест. активности	КМ	1.314.138	1.239.648	94,3
a	машине и опрема	КМ	812.441	1.055.207	129,9
б	транспортна средства	КМ	-	-	-
в	грађевински објекти	КМ	501.697	184.441	36,8
	Извори финансирања	КМ	1.314.138	1.239.648	94,3
a	Властити извори	КМ	1.314.138	1.239.648	94,3
б	Ангажована буџетска средства (Град, Влада РС)	КМ	-	-	-
в	Туђи извори-кредити	КМ	-	-	-
8	Укупне обавезе	КМ	1.738.916	1.684.330	96,9
a	Краткорочне обавезе	КМ	1.738.916	1.684.330	96,9
б	Дугорочне обавезе	КМ	-	-	-
9	Ликвидна новчана средства (готовина и готов. еквиваленти)	КМ	486.772	454.694	93,4
10	Потраживања од купаца текућег периода	КМ	1.993.766	2.793.770	140,1
10 a	Потраживања од купаца ранијих периода	КМ	-	-	-
11	Фактурисана реализација	КМ	11.566.208	12.323.840	106,6
	- домаћинства	КМ	5.727.407	5.754.156	100,5
	- правна лица	КМ	5.307.709	6.039.026	113,8
	- предузетници	КМ	531.092	530.658	99,0
12	Наплаћена потраживања	КМ	9.557.456	9.902.843	103,6
	- домаћинства	КМ	4.764.178	4.797.986	100,7
	- правна лица	КМ	4.410.494	4.721.222	107,0
	- предузетници	КМ	382.784	383.635	100,2
13	Просјечан степен наплате потраживања	%	82,63	80,36	97,3
	-домаћинства-укупно	%	83,18	83,38	100,2
	-домаћинства-урбано	%	83,27	83,40	100,2
	-домаћинства-рурално	%	73,42	77,12	105,0
	-правна лица	%	83,10	78,18	94,1
	-предузетници	%	72,07	72,29	100,3
14	Реализација комуналних услуга које се финансирају из буџета града	КМ	2.182.514	2.216.029	101,5

При том је Одјељење за привреду констатовало сљедећа кретања основних резултата пословања „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2018. години:

а) позитивна кретања

- иако је остварен позитиван финансијски резултат по годишњем обрачуну за 2018. годину, услед скромног повећања укупног прихода од 1,0%, остварена бруто добит у 2018. години (552.525 КМ) мања је 28,9%, у односу на остварену бруто добит из 2017. године (776.991 КМ);
- просјечан број запослених радника у 2018. години (228) повећан је 12,9%, док су трошкови бруто зарада и бруто накнада забиљежили раст од 11,6%, у односу на 2017. годину;
- укупна вриједност фактурисане реализације у 2018. години (12.323.840 КМ) повећана је 6,6%, у односу на 2017. годину, у оквиру које је највећи раст од 13,8% забиљежен код фактурисане реализације правних лица, фактурисање потрошње домаћинства остало је на нивоу 2017. године, док је код предузетника забиљежено смањење од 1,0%;
- укупна наплаћена реализација у 2018. години (9.902.843 КМ) забиљежила је просјечан раст од 3,6%, а у структури категорија потрошача незнатан, односно испод 1% код домаћинства и предузетника, док је у категорији правних лица раст износио 7,0%;
- укупне обавезе у 2018. години мање су 3,1%, у односу на претходну годину и у цјелини су краткорочне;
- вриједност реализације комуналних услуга, које се финансирају из буџета града, у 2018. години (2.216.029 КМ) била је 1,5% већа, него у 2017. години.

б) негативна кретања:

- посматрајући структуру природног обима комуналних услуга „Чистоће“ на годишњем нивоу, уочава се да је на скроман раст укупног прихода од 1,1% превасходно утицало смањење природног обима чишћења и прања јавних површина у 2018. години од 11,5%, које није значајније компензирано ни повећањем природног обима осталих услуга, као што су: машински рад зимске службе од 10,2%, прикупљање и одвоз комуналног отпада од пословних потрошача од 7,7%, мануелни рад зимске службе од 6,2% и прикупљање и одвоз комуналног отпада од домаћинства с повећањем природног обима од 5,1%;
- иако је у структури обима услуга само природни обим јавне хигијене забиљежио у 2018. години смањење од 11,5%, раст укупног прихода био би већи, да није исказано смањење просјечног степена наплате потраживања у 2018. години, односно смањење са 82,63% у 2017. години, на 80,36% у 2018. години;
- вриједност реализованих инвестиција у 2018. години (1.239.648 КМ) мања је 5,7%, у односу на 2017. годину, али као и претходних година, инвестиције су финансиране у цјелини властитим средствима „Чистоћа“ а.д. Бањалука, а највећим дијелом су се односиле на набавку машина и опреме (1.055.207 КМ);
- ликвидна новчана средства на крају 2018. године мања су 6,6%, у односу на крај 2017. године, док су потраживања од купаца текућег периода (2.793.770 КМ) повећана 40,1%, у односу на текућа потраживања из 2017. године (1.993.766 КМ);

Одјељење за привреду констатује да „Чистоћа“ а.д. Бањалука исказује уравнотежену структуру расхода, у којој трошкови бруто зарада и накнада учествују са 29,7%, у складу с високим учешћем мануелног рада, а трошкови производних услуга са 24,5%, сходно техничкој опремљености машина, опреме и возила.

Након исказивања губитака у пословању у периоду од 2012. до 2014. године, „Чистоћа“ а.д. Бањалука започиње с позитивним пословањем, али с тенденцијом смањења исказане бруто добити, са 1.211.504 КМ по годишњем обрачуну за 2016. годину, на 776.991 КМ по годишњем обрачуну за 2017. годину (смањење од 35,9%) и оствареном бруто добити у износу од 552.525 КМ по годишњем обрачуну за 2018. годину, која је 28,9% мања, у односу на бруто добит из 2017. године.

Будући да су код већине показатеља забиљежена позитивна кретања, Одјељење за привреду предлаже градоначелнику града Бањалуке да упути Скупштини града Бањалуке на разматрање Информацију о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука и раду органа управљања у 2018. години, уз напомену да менаџмент и органи управљања предузећа у фокус будуће економске политике предузећа треба да ставе формирање укупног прихода и све параметре који утичу на његову висину (натурални обим услуга, цијене, степен наплате потраживања, реализацију послова по уговору), како у сљедећем обрачунском периоду „Чистоћа“ а.д. Бањалука не би наставило с трендом даљњег смањења остварене бруто добити.

Начелник

Раденко Комљеновић, дипл. инжињер машинства

